

gepubliceerd in *Universalis* – speciale uitgave ter gelegenheid van het afscheid van Jan-Wim Wesselius (17 mei 2013)

Ibzan

© Klaas Spronk

Ibzan is één van de kleine rechters over wie in het boek Rechters zo weinig verteld wordt (in 12:8-9) dat zelfs Walter Groß in zijn volumineuze commentaar (896 blz.) uit 2009 er nog geen 250 woorden aan wijdt. Groß heeft echter bij al zijn diepgravende aandacht voor de historische achtergrond en voor de wordingsgeschiedenis van het boek mogelijk iets over het hoofd gezien. Voor wie zelf werkt aan een commentaar op Rechters is dat een bemoedigende gedachte. Wat is namelijk het geval? Van Ibzan wordt gemeld dat hij niet alleen dertig zonen en dertig dochters had, maar ook dat hij ze allemaal aan de vrouw, respectievelijk man bracht. Daarmee past hij in een opmerkelijk rijtje. Dat begint bij rechter Jair. Die had volgens Rechters 10:3-5 dertig zonen. Daarna kwam Jefta met slechts één dochter, die ook nog het slachtoffer werd van zijn ondoordachte gelofte (11:34). Dat was nog voordat ze een relatie met een man had kunnen krijgen. Na Ibzan met zijn dertig zoons en dertig dochters kwam Elon (12:11-12). Over zijn eventueel nageslacht lezen we niets. Zijn opvolger Abdon doet het op dit terrein weer heel goed: veertig zoons en dertig kleinzonen (12:13-14). Zo ontstaat er een doorgaande lijn met hoge pieken en diepe dalen als het gaat om het nageslacht. Het contrast tussen Ibzan en Jefta wordt nog eens versterkt door de nadruk op de succesvolle huwelijksstrategie van de eerste. Jefta, die zelf het product is van een buitenechtelijk relatie, is nooit aan een leuke bruiloft toegekomen.